

TJÓÐVELDI

Fakta

– Vit skulu aftur til røturnar, men úr teimum skulu spretta nýggir kvistar og blómur segði Hogni Hoydal, tá hann mánadagin legði fram dagförd stevnumið, ið skulu føra flokkin inn aftur í politiska hitan eftir oyðimarkargongd í andstöðu

eftir egnu sannføring í etiskum málum.

Tann støðan kann gerast heit fyri Tjóðveldi, sum í dagførdu stevnumiðunum sigur at ”rætturin hjá samkyndum at verða borgarliga gift verður staðfestur.”

Hogni Hoydal svarar eitt sindur kryptiskt, tá hann verður spurdur um ein tinglimur fyri Tjóðveldi við dagførdu og samtyktu stevnumiðunum hevur loyvi til at atkvøða ímóti at samkynd kunnu giftast borgarliga.

– Tjóðveldi byggir á javnstøðu millum tjóðir og millum fólk, og tí er hetta floksins politikkur. Men vit siga eisini, at fólk kunnu hava eina øðrvísi hugsan. Samtyktin merkir tí eisini, at eingin kann nakrantíð noyða eitt tjóðveldisfólk at atkvøða ímóti einum tilíku uppskoti, óansæð um tú ert í samgongu ella ikki. Tað vendir báðar vegir.

Tí sleppa vit undan støðum, har blokerandi minnilutar kunnu forða fyri at tilík mál verða viðgjörd. Og tað er eitt týðningarmikið stig, sigur Hogni Hoydal.

Tjóðveldi var seinast í samgongu frá februar til september í 2008. Samstarvið við Miðflokkin í tí CHE-samgonguni legði lok á viðgerðina av sonevndu etisku málunum.

– Vit mugu burtur frá tí støðuni, har man er politiskt samdur um ikki at viðgera mál. Tingfólk mugu

standa frítt at viðgera øll mál, óansæð um tú ert í samgongu ella andstöðu. Vit vita, at tað skapar ósemjur, men samstundis flytir tað føroyskan politikk sera langt, sigur Hogni Hoydal ídag.

Mytan

Fleiri ferðir á tíðindafundinum á Gamla Apoteki mánadagin 15. september 2014 leitar Hogni Hoydal aftur til stevnu floksins frá 22. & 23. mai 1948. Sjónliga hugtikin lesur hann burtur úr stevnuni, ið er orðarætt endurprentað í nýggja bóklinginum.

– Jú, Tjóðveldi stríðist framvegis við mytur um fólkaatkvøðuna í 1946 og tað, sum hendi tá. Vit verða møtt av fólki, sum siga at vit standa bara og rópa upp um loysing, sigur Hogni Hoydal og heldur fram:

– Flokkurin hevur sína søgu og byggir á sína stevnu frá 1948. Tað er tí at eg sigi, at vit skulu aftur til røturnar. Men samstundis kunnu vit nú vísa á ein dagfördan politikk á nærum øllum økjum, ið samanlagt kann gera okkum til eina sjálvberandi tjóð.

Kaldi, politiski veruleikin hjá formanninum vísir samstundis eina mynd av einum flokki, sum ikki hevur verið í samgongu síðani 2003. Einastu undantøkini frá 11 ára oyðimarkargongdini eru átta mánaðir í CHE-samgongu í 2008 og eitt summar sum samstarvs-

flokkur hjá BC-samgonguni, ið tá var komin í minniluta.

Myndin provokerar. – Sambandsflokkurin kann uppfylla sína egnu profeti. Fara í stjórn og prógva at vit føroyingar duga ikki at stýra landinum, ljóðar skotið frá Hoydal móti flokkinum, ið hevur sitið í samgongu líka so leingi sum Tjóðveldi hevur sitið í andstöðu farnu 11 árin.

Verandi valskeiðið hava andstöðuflokkarnir roynt at samstarva, og sambært Høgna Hoydal eru hesir fyra flokkar í lötuni besta alternativ ið til sitandi samgongu:

– Sum politiska landslagið sær út í lötuni er besta alternativ ið, at verandi andstöðuflokkar finna saman, sigur Hogni Hoydal.

Tjóðveldi, Javnaðarflokkurin, Framsókn og Sjálvstýrisflokkurin hava í dag 13 tinglimir tilsamans, meðan samgongan millum Sambandsflokkin, Fólkaflokkin og Miðflokkin eigur 20 tinglimir.

Meðan formaðurin í Tjóðveldi enn einaferð roynir at styrkja felags stevið millum teir fyra andstöðuflokkarnar, so hevur formaðurin í Javnaðarflokkinum higar til ikki viljað tikið dag- ar í millum Tjóðveldi og Sambandsflokkin, tá hann er spurdur um samgongumøguleikar eftir komandi lögtingsval, sum verður hildið í seinasta lagi í oktober næsta ár.

Tjóðveldi gevur út bóklingin ”Frælst fólk í fræsum landi”, ið er ein dagføring av stevnumiðum floksins. Bóklingurin er úrslit av arbeiði í politiska baklandi floksins síðstu tvey árin og skal vera grundarlagið undir øllum politikki floksins næstu árin. Í bóklinginum er ein røð av ítøkiligum politiskum ætlanum, sum Tjóðveldi sigur seg vilja fremja næstu árin. Vit hava valt nøkur burtur úr rúgvuni:

- Grundlóg Føroya verður lögð til almenna viðgerð og til fólkaatvøðu. Hetta verður gjørt eftir tjóðfundarleiðini
- Heildarveitingin úr Danmark verður sett í Búskapargrunn Føroya, og umvegis grunnin verður hon stigvíst minkað burtur.
- Samráðingar verða framdar við donsku stjórnina um framtíðar samstarv millum tvær javnsettar tjóðir sambært altjóða fólkarætti. Fráboðan til altjóða samfelagið um, at Føroyar verða skipaðar sum sjálvstøðug tjóð, verður lögð til fólkaatkvøðu í Føroyum.
- Rætturin og skyldan hjá starvsfólki at gera vart við óreglusemi í fyrisitingini verður ásettur við lóg.
- Tjóðbanki Føroya verður stovnaður og skal tryggja óhefta umsiting av landsins ognum og skuld, gera tjóðarbúskapargreiningar og hava tjóðarbúskaparligt eftirlit.
- Alment útboð og marknaðargrunað brúsgjöld skulu tryggja javna kapping, støðugar vinnukarmar og inntøkur til landið av náttúru- tilfeinginum
- KT-kervið hjá peningastovnum skal flytast aftur til Føroya sum týðandi partur av KT-infrakervinum og grundarlag undir menning av vinnuni
- Útlendskur ognarskapur eigur ongan rætt í føroyska veiðiliðnum. Bert fyrirkur og einstaklingar, ið hava heimsstað í Føroyum og eru fult skattskyldug í Føroyum, kunnu taka lut og bjóða seg fram at gaggnýta føroysk fiskirættindi
- Farið verður frá politiskari útluting av fiskirættindum, ið síðan verða keypt og seld á privata marknaðinum, til eina almenna marknaðarskipan, har veiðirættindi, tvs.

- fiskidagar og kvotur, verða alment boðin út sum brúksloyvi í ávísa tíð á einum gjøgnumskygdum marknaði
- Ein tónleika-, films, lista- og sniðgevaraháskúli verður settur á stovn
- Lóggeva ímóti allari sosialari dumping og tryggja, at allir sáttmálar á føroyska arbeidsmarknaðinum verða hildnir á øllum fakøkjum.
- Serlig átøk skulu gerast fyri samfelagsbólkar, sum eru í fátækkraváða – eitt nú stakar uppihaldarar og pensjónistar, sum bert hava fólkapensjón og Samhaldsfasta at dúva uppá
- Har samferðsluviðurskiftini loyva tí, eiga funktiónir í heilsuverkinum at vera savnaðar soleiðis, at ávisar uppgávur verða loystar á einum stað, har tað við fyrimuni ber til
- Samhaldsfasti Eftirlønargrunnurin verður bulurin í nýggju samhaldsføstu fólkapensjónini
- Fólkaáskúlaálgógin skal endurskoðast og seta meira yvirskipað mál. Heldur enn sterka miðstýring skulu skúlar, skúlaleiðarar og lærarar hava størri frælsi og ábyrgd at menna skúlarnar og útinna høvuðsmálini í fólkaáskúlaálgóginum á fjølbroyttan hátt
- Játtanir til mentan og list verða munandi øktar, harímillum játtanir til týðaragrunn, miðlagrunn, filmsgrunn umframt til royndarverkætlanir og nýhugsandi verkætlanir
- Til smábýgdur, sum hava tørv á smærri tunlum, keypir landið ein borivogn og hevur eitt borilið, sum við fastari játtan støðugt kann arbeiða við at bora hesar tunlar: Til Dals, Fámjins, Gjár og Tjørnuvikar
- Føroyar gerast limur í EFTA og eini EBS-líknandi skipan og á tann hátt fáa skipaða atgongd til ES-marknaðin og til útútgvingar-, granskingar, og mentanarsamstarvið í Evropeasamveldinum. Føroyar fáa við EFTA-limaskapi atgongd til eina røð av frihandilssáttmálum millum EFTA og meira enn 50 lond kring heimin
- Rætturin hjá samkyndum at verða borgarliga gift verður staðfestur
- Tryggja tinglimum og umboðum floksins rættin at taka støðu og atkvøða eftir síni egnu sannføring í etiskum málum
- Valaldurin verður lækkaður niður í 16 ár